

Uførepensjon?

Spørsmål: Jeg er en alenemor i midten av førtiårene og har ansvaret for to barn på syv og 10 år. For et år siden ble jeg skilt og har hatt det tungt siden. Mannen min venter allerede baby med en annen dame. Jeg er nedbrutt og har vært sykmeldt innimellom. Nå ønsker jeg å søke om uførepensjon slik at jeg kan se framover og gjøre noe bra både for barna og meg selv. Tror du jeg kan ha rett til uførepensjon?

Svar: Et samlivsbrudd er en stor belastning. Når ektefellen forteller at det er slutt, og som du har opplevd, raskt finner en annen og får barn med henne, så rammer det hardt. En følelse av tomhet, håpløshet og nedstemthet er naturlig. Jeg skjønner godt at du er sliten, og føler deg tappet for krefter. Det kan godt hende at det er riktig for deg å jobbe redusert eller å være sykemeldt i en periode.

Jeg tror ikke det er en god løsning for deg å bli uførepensjonert. En uførepensjon kan svekke følelsen av å mestre livet. Dessuten fører ytelsene man får tildelt ved en uførepensjon som regel til at levestandarden blir vesentlig svekket. Som uførepensjonert blir man i tillegg ofte møtt med fordommer. Mange kan føle at man må rettferdiggjøre overfor andre at man ikke er i arbeid. Det kan også oppleves som vanskelig i forhold til barna sine. Foreldre ønsker at de skal vokse opp, bli arbeidsføre og klare seg. Som viktige rollemodeller for sin barn, vil man kanskje være bekymret for om tilværelsen som uførepensjonert kan påvirke barna sin målsetting om få en utdannelse og eget arbeid. På en arbeidsplass får dessuten man brukt evnene sine og vært en del av et fellesskap. En jobb kan bidra til å gi hverdagen faste rutiner og struktur. Det er viktig å være bevisst de uheldige sidene av sykemeldinger og uførepensjon.

Jeg tror det vil være riktig å heve terskelen for å få innvilget stønadene fordi det som regel ikke er en god løsning å bli uførepensjonert hvis man kan arbeide helt eller delvis. Hvis arbeidstaker, arbeidsgiver, helsevesenet og NAV samarbeider bedre, så kan man i mange tilfeller få til ordninger som gjør dette mulig. Disse ordningene bør styrkes. Samtidig er det avgjørende at velferdsstaten sikrer at mennesker som trenger sykemelding eller uførepensjon får det. De økonomiske vilkårene som blir tilbudt uførepensjonerte bør etter mitt skjønn bli vesentlig bedre slik at man ikke rammes så hardt hvis man blir varig arbeidsufør.